

Platekompaniet
Akersbakken 10
0172 OSLO

Vår ref.
09/355-4-CAS

Deres ref.

Dato:
25.02.2009

VEDTAK I HASTESAK OM ALDERSDISKRIMINERENDE STILLINGSANNONSE

Likestillings- og diskrimineringsombudet viser til tidligere korrespondanse og senest Platekompaniets brev av 14. februar 2009.

Ombudet finner at Platekompaniet ikke frivillig har rettet seg etter ombudets uttalelse. Ombudet pålegger dermed Platekompaniet å stanse ansettelsesprosessen og rette annonseteksten for å sikre at diskrimineringen opphører, jf. diskrimineringsombudsloven § 4, jf. § 7. Platekompaniet må innen en frist på fjorten dager skriftlig bekrefte at de har rettet teksten i utlysningen, og at det ved ansettelse til stillingen ikke vil bli lagt vekt på søkerens alder.

Den som forsettlig eller uaktsomt unnlater å etterkomme pålegg gitt med hjemmel i §§ 4 eller 7, eller som medvirker til dette, straffes med bøter, jf. diskrimineringsombudsloven § 13. Overtredelse foretatt av personer i underordnet stilling straffes ikke dersom overtredelsen vesentlig skyldes underordningsforholdet.

Likestillings- og diskrimineringsombudets vedtak kan påklages til Likestillings- og diskrimineringsnemnda innen tre uker fra mottakelsen av dette brevet, se vedlagte orientering.

Sakens bakgrunn

Likestillings- og diskrimineringsombudet har tatt opp saken av eget tiltak, på bakgrunn av annonsen publisert i Aftenposten søndag 8. februar 2009. Platekompaniet søkte etter medarbeidere til sitt distribusjonssenter i Oslo. Søkere i alderen 18-30 ville bli foretrukket.

Likestillings- og diskrimineringsombudet fastslo i uttalelse av 11. februar 2009 at ordlyden i utlysningsteksten er i strid med arbeidsmiljøloven § 13-1, jf. § 13-2 nr. 1 bokstav a) ved at søkere i alderen 18-30 år ble foretrukket til stillingene.

Ombudet fant ikke at det fantes noen saklige grunner for at Platekompaniet skulle foretrekke søkere i alderen 18-30 år til stillingene som distribusjonsmedarbeidere. Ut fra utlysningsteksten var det ikke noe som tilsa at det var saklig og nødvendig for arbeidsutførelsen at vedkommende som ble tilsatt var mellom 18 og 30 år. En person over 30 år ville etter ombudets vurdering kunne utføre den type arbeid det her ble søkt etter personer til.

Ombudet ba om en tilbakemelding på om Platekompaniet ville stoppe ansettelsesprosessen og om de ville annonsere stillingene ledig på ny, med vilkår som ikke diskriminerer på grunn av alder. Ombudet varslet om at dersom tilsettingsprosessen fortsatte, ved at personer ble innkalt til intervju på bakgrunn av den foreliggende annonsen, ville ombudet vurdere å fatte vedtak om retting og stansing, jf. diskrimineringsombudsloven § 4, jf. § 7.

Platekompaniet ga følgende tilbakemelding i brev av 14. februar 2009:

"Vi beklager det inntrufne. Dette skyldes at en stillingsannonse vi benyttet for noen år siden ved en feil ble benyttet på nytt nå. Vi har nå rettet feilen på våre nettsider. Vi skal passe på at feilen ikke gjentar seg og vil ta inn søkere på intervju uavhengig av alder."

Rettslig grunnlag

Arbeidsmiljøloven § 13-1 forbyr direkte og indirekte diskriminering på grunn av blant annet alder. Det kan kun gjøres unntak fra forbudet der forskjellsbehandlingen er saklig, nødvendig for utøvelsen av arbeide eller yrke og ikke er uforholdsmessig inngripende overfor dem som forskjellsbehandles. Adgangen til å gjøre unntak fra forbudet mot forskjellsbehandling på grunn av alder er svært snever.

Forbudet mot diskriminering i arbeidsmiljøloven § 13-1 gjelder alle sider ved arbeidsforholdet, herunder utlysninger av stillinger, jf. arbeidsmiljøloven § 13-2 nr. 1 bokstav a).

Likestillings- og diskrimineringsombudet kan i følge diskrimineringsombudsloven § 4 første ledd fatte vedtak som nevnt i § 7, dersom partene ikke frivillig retter seg etter ombudets uttalelse og det anses å medføre skade eller ulempe å avvende nemndas vedtak. Ombudet kan i slike tilfeller pålegge stansing, retting og andre tiltak som er nødvendige for å sikre at diskriminering oppføres og for å hindre gjentakelse.

Likestillings- og diskrimineringsombudets vurdering

Ombudet ba om tilbakemelding på om Platekompaniet ville stoppe ansettelsesprosessen og annonsere stillingene ledig på ny, med vilkår som ikke diskriminerer på grunn av alder. Ombudet finner at Platekompaniet ikke frivillig har innrettet seg etter ombudets uttalelse. I følge tilbakemeldingen Platekompaniet har gitt ombudet er stillingsannonser kun endret på Platekompaniets egen nettside. Den ledige stillingen ble etter det ombudet kjenner til også lyst ledig på www.finn.no, Aftenposten og i Platekompaniets butikker.

Ombudet legger til grunn at det er sammenheng mellom betingelsene i utlysningsteksten og hvem som har søkt stillingen. At stillingsannonser ble endret i ett av flere brukte medier på et tidspunkt nært søknadsfristens utløp, endrer etter ombudets oppfatning ikke den diskriminerende virkningen annonseteksten vil kunne ha. Ombudet finner at det vil medføre ulempe å avvende nemndas vedtak fordi søknadsfristen nå har utløpt og det er overveiende sannsynlig at ansettelsesprosessen vil være avsluttet før et eventuelt vedtak fra nemnda foreligger. Ombudet finner på denne bakgrunn at det er nødvendig å benytte sin vedtakskompetanse som beskrevet i § 7.

Likestillings- og diskrimineringsombudet finner at et pålegg om retting av annonseteksten er hensiktsmessig for å sikre at virkningene av en diskriminerende utlysningstekst uteblir og at teksten ikke blir benyttet i framtidige stillingsannonser. Uten et slikt pålegg er det sannsynlig at en rekke ellers kvalifiserte søkere over 30 år ekskluderes. Ombudet finner også at pålegget vil bidra til å hindre gjentakelse av stillingsutlysninger som er i strid med diskrimineringslovgivningen.

Ut fra konsekvensene av en slik utlysningstekst finner ikke ombudet at et slikt pålegg er en uforholdsmessig reaksjon. Platekompaniet er en stor virksomhet

med mange butikker og ansatte. Ombudets pålegg om retting vil ikke medføre langvarig utsettelse av ansettelsesprosessen.

Likestillings- og diskrimineringsombudets har fattet slikt vedtak

Platekompaniet pålegges å stanse ansettelsesprosessen og rette den diskriminerende annonseteksten. Platekompaniet må innen en frist på fjorten dager skriftlig bekrefte at de har rettet teksten i utlysningen, og at det ved ansettelse til stillingen ikke vil bli lagt vekt på søkerens alder.

Med hilsen

Beate Gangås
Likestillings- og diskrimineringsombud

Vedlegg: Orientering om å bringe saken inn for Likestillings- og diskrimineringsnemnda.
Saksbehandler: Cathrine Sørliie.